

Sygn. akt V.2 Ka 202/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec

Protokolant: Beata Pinior

w obecności Beaty Urbańczyk Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jastrzębiu-Zdroju

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2019 r.

sprawy: **A. S. /S./**

s. I. i I.

ur. (...) w Ż.

oskarżonego o przestępstwo z art. 270 § 1 kk; art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju

z dnia 6 grudnia 2018r. sygn. akt II K 295/17

I.utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II.zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. P. kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych oraz 23% podatku VAT w kwocie 96,60 złotych (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III.obciąża oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatą za II instancje w kwocie 780 zł (siedemset osiemdziesiąt) i zasądza od niego wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 536,60 (pięćset trzydzieści sześć złotych sześćdziesiąt groszy).

SSO Jacek Myśliwiec

Sygn. akt. V.2 Ka 202/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 06 grudnia 2018 roku o sygn.. II K 295/17 Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju uznał oskarżonego A. S. za winnego popełnienia czynu stanowiącego występki z art. 270 § 1 kk, tj. w nieustalonym miejscu i czasie dokonał sfałszowania podpisu I. S. (1) na oświadczeniu dotyczącym okoliczności zaistnienia zdarzenia zatytułowanym „Opis zdarzenia” datowanym na dzień 20 października 2014 roku, będącym podstawą zgłoszenia roszczeń odszkodowawczych w zakładzie ubezpieczeniowym, a następnie posłużył się tak podrobionym dokumentem

przed pracownikiem (...) S.A. w celu uzyskania odszkodowania z polisy OC właściciela pojazdu o nr (...), jednak dobrowolnie zrezygnował z wypłaty świadczenia z obawy przed wyższymi kosztami przyszłych polis i za to na podstawie art. 270 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk skazał go na karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny po 20,00 (dwadzieścia) złotych każda.

Tym samym wyrokiem Sąd uznał oskarżonego A. S. za winnego popełnienia czynów:

- tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 kk, że w okresie od 27 lutego do 3 marca 2015 roku w J. doprowadził (...) S.A. V. (...) zs. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 13700 zł w ten sposób, że zgłaszając roszczenia o wypłatę odszkodowania z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki na podstawie posiadanych polis ubezpieczenia (...) o nr (...) oraz (...) w następstwie uszczerbku na zdrowiu doznany w dniu 20 października 2014 roku, wprowadził pracownika zakładu ubezpieczeniowego w błąd co do faktu własnego zatrudnienia, przedkładając podrobione zaświadczenie datowane na dzień 20.02.2015 roku informujące o tym, że jako zatrudniony przez I. S. (1) w dniach od 20.10.2014 roku do 20.02.2015 roku nie był zdolny do pracy, czym doprowadził do wypłaty nienależnego świadczenia pieniężnego przysługującego wyłącznie osobie zatrudnionej lub pobierającej naukę w kwocie 13700 zł, działając na szkodę (...) S.A. V. (...) zs. w W.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 kk w zw. z art. 11 kk, że w okresie od 20 maja do 25 maja 2015 roku w J. doprowadził (...) S.A. V. (...) zs. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 3300 zł w ten sposób, że zgłaszając roszczenia o wypłatę odszkodowania z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki na podstawie posiadanej polisy ubezpieczenia (...) o nr (...) w następstwie uszczerbku na zdrowiu doznany w dniu 7 kwietnia 2015 roku, wprowadził pracownika zakładu ubezpieczeniowego w błąd co do faktu własnego zatrudnienia, przedkładając podrobione zaświadczenie datowane na dzień 20.05.2015 roku informujące o tym, że jako zatrudniony przez I. S. (1) w dniach od 16.04.2015 roku do 18.05.2015 roku nie był zdolny do pracy, czym doprowadził do wypłaty nienależnego świadczenia pieniężnego przysługującego wyłącznie osobie zatrudnionej lub pobierającej naukę w kwocie 3300 zł, działając na szkodę (...) S.A. V. (...) zs. w W.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 kk w zw. z art. 11 kk, że w okresie od 13 października 2015 roku do 17 listopada 2015 roku w J. doprowadził (...) S.A. V. (...) zs. w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2100 zł w ten sposób, że zgłaszając roszczenia o wypłatę odszkodowania z tytułu krótkotrwałej niezdolności do pracy lub nauki na podstawie posiadanej polisy ubezpieczenia (...) o nr (...) w następstwie uszczerbku na zdrowiu doznany w dniu 13 października 2015 roku, wprowadził pracownika zakładu ubezpieczeniowego w błąd co do faktu własnego zatrudnienia, przedkładając podrobione zaświadczenie datowane na dzień 03.11.2015 roku informujące o tym, że jako zatrudniony przez I. S. (2) w dniach od 14.10.2015 roku do 03.11.2015 roku nie był zdolny do pracy, czym doprowadził do wypłaty nienależnego świadczenia pieniężnego przysługującego wyłącznie osobie zatrudnionej lub pobierającej naukę w kwocie 2100 zł, działając na szkodę (...) S.A. V. (...) zs. w W. p r z y j m u j ą c, i ż d o p u s c i ł s i ę i c h w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk przy zast. art. 91 § 1 kk w zw. z art. 33 § 2 kk przy zast. z art. 4 § 1 kk skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 20,00 (dwadzieścia) złotych każda.

Na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 i § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk łączy oskarżonemu A. S. wyżej orzeczone jednostkowe kary grzywny i w ich miejsce wymierza mu jedną karę łączną 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 20,00 (dwadzieścia) złotych każda;

Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk warunkowo z a w i e s i ł wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego A. S. kary pozbawienia wolności na okres 3 (trzech) lat tytułem próby.

Na podstawie art. 73 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk o d d a ł oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego.

Na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 i 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk z o b o w i ą z a ł oskarżonego w okresie próby do:

- informowania kuratora o przebiegu okresu próby,
- dalszego wykonywania pracy zarobkowej.

Na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk z o b o w i ą z a ł oskarżonego do naprawienia wyrządzonej szkody w całości przez zapłatę kwoty 19.100,00 (dziewiętnaście tysięcy sto) złotych na rzecz (...) S.A. V. (...) zs. w W..

Na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tj. D. U. z 1983 roku Nr 49 poz. 223 z póź. zm.) z a s ą d z i ł od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania obejmujące wydatki w kwocie (...),30 (tysiąc trzysta osiem 30/100) złotych oraz opłatę w wysokości 780,00 (siedemset osiemdziesiąt) złotych.

A p e l a c j ę od powyższego wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 06 grudnia 2018r. w sprawie o sygn. II K 295/17 wniósł obrońca z urzędu oskarżonego A. S. i zgodnie z treścią art. 425 § 1 i 2 kpk wyrok ten z a s k a r ż y ł w zakresie zarzutów i rozstrzygnięć dot. pkt II, III i IV i na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 kpk orzeczeniu temu z a r z u c i ł:

- obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia, a to: art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk polegającą na pominięciu przy wyrokowaniu obiektywnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, dokonanie jej bez uwzględnienia zasad prawidłowego i logicznego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oraz rozstrzygnięciu wątpliwości na niekorzyść oskarżonego oraz pominięcie jego edukacji w Szkole Policealnej Ż. w J. w okresie od 02.10.2014 do 20.02.2015 i od 25.09.2015r. do 20.02.2016r., co doprowadziło do przyjęcia, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego nie pozwalała na przypisanie oskarżonemu odpowiedzialności za czyny opisane w pkt II, III i IV wyroku - przez przyzmat pobierania przez oskarżonego w ww okresie edukacji;

- obrazę przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 kpk i art. 410 kpk poprzez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, dokonaną bez zachowania zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, a polegającą na uznaniu za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego, pomimo, iż są wewnętrznie spójne, logiczne i korelują z całokształtem zgromadzonego materiału dowodowego, a także nienależytą weryfikację linii obrony oskarżonego oraz zaniechanie wyjaśnienia i weryfikacji wyjaśnień oskarżonego i zeznać świadków, z których wynika, iż oskarżony nie dopuścił się czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia, z dowodami, które stały się podstawą przypisania oskarżonemu sprawstwa zarzucanych mu czynów;

- obrazę przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a to art.7 kpk - polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez przekroczenie granic tejże oceny polegającej na wyprowadzeniu z materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, a nadto sprzecznych z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania poprzez podzielenie relacji świadków - K. S. i M. S.- którzy de facto nic nie wnosili do sprawy, a którzy reprezentując Ubezpieczycieli mieli interes w składaniu korzystnych dla siebie zeznań, bez analizy systematycznej zmiany ich treści w przedmiocie okoliczności przedmiotowych czynów (od 2do 4), jak również wskazując na powierzchowne i mało drobiazgowo bacznie Sądu na konieczność wyjaśnienia zachodzących sprzeczności w depozycjach składanych przez wyżej wymienionych świadków, przy jednoczesnym pominięciu dowodu z odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju w sprawie o sygn. akt I C 1506/15, które Sąd dopuścił jako dowód na rozprawie w dniu 23 listopada 2018r., a do którego nie odniósł się w treści uzasadnienia, jak i w ocenie dowodów;

- obrazę przepisów postępowania która miała wpływ na treść orzeczenia, a to art. 410 kpk poprzez oparcie zawartym w wyroku rozstrzygnięciu o winie oskarżonego wyłączenie o dowody niekorzystne dla niego przy całkowitym pominięciu dowodów świadczących o jego niewinności - zaświadczenia o pobieraniu przez oskarżonego edukacji w kwestionowanym okresie oraz okoliczności zdarzenia z dnia 20.10.2014r., które nie było kwestionowane przez Ubezpieczyciela, a wyrok w sprawie o sygn. akt I C 1506/15 nie był kwestionowany i się uprawomocnił,

a w konsekwencji zaskarżonemu orzeczeniu z a z u c i ł:

- błąd w ustaleniach faktycznych, przyjęty za podstawę wyroku, a mając wpływ na jego treść, polegający na uznaniu, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów (w pkt II III i IV) podczas gdy analiza materiału dowodowego winna prowadzić do wniosków i ustaleń odmiennych.

Nadto wniósł o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia Szkoły Policealnej Ż. w J. z dnia 25.01.2019r. na okoliczność ustalenia w jakich okresach oskarżony był słuchaczem szkoły i w jakich okresach nie uczestniczył w zajęciach i wykładach.

Podnosząc powyższe zarzuty w n i ó s ł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów i zwolnienie oskarżonego od kosztów obrony przed Sądem I i II Instancji oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej obrony z urzędu za II Instancję według norm przepisanych,

względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Jastrzębiu - Zdroju do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja obrońcy oskarżonego na uwzględnienie nie zasługiwała, bowiem w zakresie w jakim kwestionowała ustalenia faktyczne w zaskarżonym wyroku pozbawiona była słuszności.

Polemizując z ustaleniami faktycznymi autor apelacji usiłował wykazać, że sąd I instancji bezpodstawnie odmówił wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego zaprzeczającego aby dopuścił się zarzucanych mu czynów.

Skarżący kwestionował nadto ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji podnosząc, że zgromadzone w sprawie dowody oceniono przekraczając granice swobodnej oceny dowodów.

Przed odniesieniem się do tego ostatecznego stwierdzenia należy przede wszystkim podkreślić, że wynikające z art.7 kpk prawo swobodnej oceny dowodów jest jedną z najistotniejszych prerogatyw Sądu, a zarzut obrazy tego przepisu może być skuteczny tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że Sąd orzekający oceniając dowody naruszył zasady logicznego rozumowania, nie uwzględnił przy ocenie dowodów wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Z kolei zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia byłby słuszny tylko wtedy, gdyby sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach, które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania sądowego, albo też z faktów tych wysnuł wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Takich uchybień Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie się nie dopuścił, albowiem Sąd ten wskazał dowody, na których się oparł dokonując ustaleń faktycznych, a jednocześnie wskazał przesłanki, którymi kierował się odmawiając wiary dowodom przeciwnym. Z faktu, że Sąd merytoryczny dokonał oceny dowodów - do czego zresztą był zobowiązany – nie wynika samo przez się, że poczynione ustalenia faktyczne są błędne, jeśli ocena dowodów zebranych w sprawie nie wykracza poza ramy zakreślone w przepisach postępowania, zwłaszcza zaś w art. 4 i 7 kpk.

W istocie Sąd Rejonowy dokonał oceny dowodów w sposób wieloaspektowy i bezstronny, nie przekroczył granic oceny swobodnej, a przy tym uwzględnił zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, a swój pogląd na ostateczne wyniki przewodu sądowego przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Odnośnie wyjaśnień oskarżonego Sąd merytoryczny słusznie uznał je za nieprzekonywujące. Oskarżony ewidentnie mijał się z prawdą, najpierw usiłując wykazać, że w okresach objętych zarzutami pracował u swoich rodziców, a następnie, że w tym czasie pobierał naukę. Tymczasem z zeznań obiektywnego świadka J. H. wynika jednoznacznie,

iż nigdy nie był on pracownikiem ani u swojego ojca, ani u matki. Pomijając fakt iluzoryczności nauki oskarżonego w szkole policealnej jak wynika z zaświadczeń (vide k. 260 oraz 579) w okresach objętych zarzutami nie był on słuchaczem tego studium lub też w tym okresie nie uczestniczył w zajęciach. Trudno zatem w wymiarze realnym twierdzić, iż w tym okresie pobierał on naukę.

Co do zarzutu naruszenia z art. 5 § 2 kpk to przypomnieć jedynie należy, iż sam fakt nieprzyznania się oskarżonego do zarzucanych mu czynów nie tworzy stanu niedających się usunąć wątpliwości. Chodzi bowiem o wątpliwości w ujęciu normatywnym, a nie potocznym. Chodzi zatem o takie sytuacje, gdy sąd wyczerpie już wszelkie możliwości dowodowe i mimo odwołania się do zasad logiki i doświadczenia życiowego wątpliwości tych nie da się rozwikłać. W przedmiotowej sprawie nie było potrzeby sięgania po art. 5 § 2 kpk, gdyż sąd meriti po sięgnięciu po zasady logiki i doświadczenia życiowego doskonale poradził sobie z oceną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Generalnie zarzuty i argumenty apelacji miały charakter czysto polemiczny i sprowadziły się do prostej negacji ocen i ustaleń sądowych i zastępowanie ich ocenami i wnioskami własnymi w żadnym zaś razie nie podważają one trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

W świetle zebranego i prawidłowo ocenionego przez sąd I instancji materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że oskarżony dopuścił się przypisanych mu przestępstw.

Mając powyższe na uwadze i uznając analizę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Rejonowy za prawidłową, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie winy, ani też podstaw do jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych, jak i łącznej grzywny oraz pozbawienia wolności nie można uznać za rażąco niewspółmiernie surowe zwłaszcza, że kara pozbawienia wolności orzeczona została z warunkowym zawieszeniem jej wykonania - dlatego i w tej części brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku.

Z tych względów Sąd Odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Sędzia Sądu Okręgowego

Jacek Myśliwiec